

LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Tumo-Vaižganto g. 2, LT-01108 Vilnius, tel.: (8 5) 236 2444, (8 5) 236 2400,
faks. (8 5) 236 2626, el. p. urm@urm.lt, <http://www.urm.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188613242

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai - - Nr.
Į 2020-05-25 Nr. S-2229

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VADOVYBĖS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. IX-1183 PAKEITIMO ĮSTATYMO IR JO LYDIMŲJŲ ĮSTATYMŲ ĮGYVENDINAMŲJŲ TEISĖS AKTŲ DERINIMO

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, pagal kompetenciją įvertinusi pateiktus derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektus (toliau – Nutarimų projektai), parengtus įgyvendinant Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 pakeitimo įstatymą Nr. XIII-2901 (toliau – Vadovybės apsaugos įstatymas) ir jo lydimojusius įstatymus, teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo įgyvendinimo“ projektu (toliau – Nutarimo dėl VAĮ projektas) teikiamo tvirtinti Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro valdymo srities statutinių įstaigų pareigūnų pasitelkimo Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnybos uždaviniams įgyvendinti tvarkos aprašo (toliau – Aprašas Nr. 1):

1.1. Aprašo Nr. 1 9 punkte siūloma įtvirtinti tokią nuostatą: „Vadovybės apsaugos tarnybai ir Vidaus reikalų ministerijai *gavus pranešimą iš Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos dėl Lietuvos Respublikos oficialių svečių ar delegacijų vizito Lietuvos Respublikoje, kurių metu Vadovybės apsaugos tarnybai bus reikalinga vidaus reikalų ministro valdymo srities statutinių įstaigų pareigūnų pagalba*, vidaus reikalų ministras duoda nurodymą atitinkamoms vidaus reikalų ministro valdymo srities statutinėms įstaigoms teikti visokeriopą pagalbą Vadovybės apsaugos tarnybai“. Šią nuostatą galima būtų suprasti taip, kad *Užsienio reikalų ministerija turėtų informuoti* Vadovybės apsaugos tarnybą ir Vidaus reikalų ministeriją ne tik apie vyksiantį oficialaus svečio ar delegacijos vizitą, bet ir *apie tai, kad šio vizito saugumui užtikrinti Vadovybės apsaugos tarnybai reikės pasitekti vidaus reikalų ministro valdymo srities pareigūnus*. Pažymime, kad Užsienio reikalų

ministerija, atsižvelgdama į jai teisės aktais (Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. 1155, ir Oficialių svečių priėmimo Lietuvos Respublikoje tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 27 d. nutarimu Nr. 1485) priskirtas funkcijas, organizuodama oficialių svečių vizitus Lietuvoje, *informuoja Vadovybės apsaugos tarnybą apie oficialaus svečio vizitą ir prašo skirti jam apsaugą, bet nėra įgaliota spręsti, ar Vadovybės apsaugos departamentui reikės pasitelkti vidaus reikalų ministro valdymo srities pareigūnus*. Siūlytume atitinkamai tikslinti Aprašo Nr. 1 9 punkto nuostatą;

1.2. Aprašo Nr. 1 1 punkto antrojoje pastraipoje prieš žodį „įstatymo“ brauktinas žodis „tarnybos“.

2. Nutarimo dėl VAI projektu tvirtinamo Apsaugos paskyrimo ir taikomos apsaugos panaikinimo kitiems asmenims tvarkos aprašo projekto (toliau – Aprašas Nr. 2) 1 punkte nurodoma, kad jis nustato apsaugos paskyrimo kitiems asmenims, nurodytiems Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo (2020 m. gegužės 7 d. įstatymo Nr. XIII-2901 redakcija) (toliau - VAI) 6 straipsnio 6 dalyje, aplinkybes, tvarką ir taikomos apsaugos saugomiems asmenims panaikinimo tvarką. Pažymėtina, kad šio punkto antrojoje pastraipoje nurodoma, kad Aprašas Nr. 2 parengtas vadovaujantis *inter alia* VAI 6 straipsnio 4 dalimi, kuri nustato, kad Lietuvos Respublikos oficialūs svečiai ir kiti asmenys saugomo asmens statusą įgyja nuo apsaugos paskyrimo Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Atsižvelgiant į tai, kad Aprašas Nr. 2 nustato tik apsaugos paskyrimo kitiems asmenims, nurodytiems VAI 6 straipsnio 6 dalyje, kurioje Lietuvos Respublikos oficialūs svečiai neminimi, tvarką, siūlytina apsvarstyti galimybę Aprašo Nr. 2 1 punkto antrojoje pastraipoje atsisakyti nuorodos į VAI 6 straipsnio 4 dalį, juolab, kad VAI 6 straipsnio 6 dalis taip pat suteikia pakankamus įgaliojimus Vyriausybei tvirtinti atitinkamą tvarką. Šiuo aspektu taip pat siūlytina įvertinti Aprašo Nr. 2 1 punkte įrašyto trumpinio „saugotinas asmuo“ ir sąvokos „saugomas asmuo“ vartojimą ir prireikus pastarosios atsisakyti. Pastebėtina, kad Aprašo Nr. 2 1 punkte, III ir IV skyriuose vartojama saugomo asmens sąvoka apibrėžta VAI ir apima ne tik Apraše Nr. 2 minimus saugotinus asmenis, bet ir vadovybę bei Lietuvos Respublikos oficialiuosius svečius.

3. Dėl Nutarimo dėl VAI projektu tvirtinamo Įsikūrimo, kelionės, sveikatos draudimo, gyvenamųjų patalpų nuomos išlaidų ir su tarnyba užsienyje susijusių išlaidų kompensacijos dydžių ir mokėjimo Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnybos pareigūnams, nusiųstiems saugoti Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybių, konsulinių įstaigų ir specialiųjų misijų, tvarkos aprašo (toliau – Aprašas Nr. 3):

3.1. Atsižvelgiant į tai, kad Apraše Nr. 3 siūloma taikyti Socialinių ir kitų garantijų, susijusių su darbu Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse, konsulinėse įstaigose ir specialiosiose

misijose, suteikimo ir jų taikymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gruodžio 27 d. nutarimu Nr. 1393 „Dėl Lietuvos Respublikos diplomatinės tarnybos įstatymo įgyvendinimo“, (toliau – Aprašas, patvirtintas nutarimu Nr. 1393) 1 ir 2 priede nustatytus gyvenimo lygio vietos koeficientus ir gyvenamųjų patalpų nuomos lygio vietos koeficientus, manome, kad Aprašu Nr. 3 siūlomi pakeitimai dėl vienkartinės įsikūrimo išmokos ir kompensacijos apsirūpinti gyvenamosiomis patalpomis vertintini kaip nelygiaverčiai kitų valstybės tarnautojų, dirbančių Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse, konsulinėse įstaigose ir specialiosiose misijose (toliau kartu – atstovybė), atžvilgiu. Siekdami teisinio reguliavimo sistemiškumo, siūlytume kompensacijų ir kitų išmokų reguliavimą nustatyti atsižvelgiant į diplomatinei tarnybai taikomus teisės aktus:

3.1.1. Aprašo Nr. 3 4.1 papunktyje nustatyti vienkartinę įsikūrimo užsienio valstybėje (ar kitame tos pačios priimančios valstybės mieste) išmoką, lygią 740 eurų, taikant gyvenimo lygio vietos koeficientus. Manytina, kad išmokos siejimas su Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) baziniu dydžiu ir argumentacija, kad keičiantis ekonominei situacijai tai užtikrintų socialiai teisingas išmokas, neatitinka nurodytos išmokos tikslo – bent iš dalies padengti dirbti į atstovybę išvykstančio asmens įsikūrimo užsienyje, o ne Lietuvoje išlaidas;

3.1.2. vadovybės apsaugos tarnybos pareigūno, nusiųsto saugoti Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės, konsulinės įstaigos ar specialiosios misijos, prašymu išmokėti ne didesnę kaip 6 mėnesių jam taikytinos išmokos apsirūpinti gyvenamosiomis patalpomis dydžio avansą nuo jo paskyrimo ar perkėlimo į diplomatinę atstovybę dienos;

3.1.3. Aprašo Nr. 3 4.4 papunktyje papildomai apibrėžti atvejį, kai pareigūnas tarnybą užsienyje baigia anksčiau dėl tarnybinės būtinybės ir, atsižvelgiant į Aprašo, patvirtinto nutarimu Nr. 1393, 41 punktą, nustatyti, kad tokiu atveju pareigūno gyvenamųjų patalpų nuomos sutarties nutraukimo išlaidas apmoka Vadovybės apsaugos tarnyba;

3.2. Aprašo Nr. 3 4.3.1 papunktyje nustatyta, kad pareigūnus sveikatos draudimu apdraudžia, sveikatos draudimo išlaidas ar su sveikatos priežiūra susijusias išlaidas kompensuoja Vadovybės apsaugos tarnyba, išskyrus atvejus, kai įstatymai ar Lietuvos Respublikos Vyriausybė nustato kitaip. Atkreiptinas dėmesys, kad tiek VAI, tiek Aprašas Nr. 3 taikomas siauram subjektų ratui, kurių statusą ir kitus klausimus, susijusius su jų tarnyba užsienyje, reguliuoja vienas pagrindinis įstatymas ir jo įgyvendinamieji teisės aktai, todėl neaišku, kokie kiti įstatymai ar Vyriausybės nutarimai galėtų nustatyti kitokią atitinkamų kompensacijų mokėjimo tvarką;

3.3. Atsižvelgiant į VAI 57 straipsnio 3 dalį, nustatančią, kad nusiųstiems saugoti atstovybių pareigūnams *inter alia* apmokamos įsikūrimo, kelionės, sveikatos draudimo ir gyvenamųjų patalpų

nuomos išlaidos, o šių išlaidų dydį ir mokėjimo tvarką nustato Vyriausybė, atkreiptinas dėmesys, kad Aprašo Nr. 2 4.2 papunktyje nurodytos kelionės išlaidos neribojamos jokiais limitais – visos, išskyrus taksi, apmokamos pagal pareigūno pateiktus šias išlaidas pagrindžiančius dokumentus, nėra aiškos ir „kelionės bagažo“ ribos.

4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. birželio 17 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos teisėsaugos institucijų keitimosi informacija su kitų Europos Sąjungos valstybių narių teisėsaugos institucijomis taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo projektu (toliau – Nutarimo projektas) yra siūloma keisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. birželio 17 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos teisėsaugos institucijų keitimosi informacija su kitų Europos Sąjungos valstybių narių teisėsaugos institucijomis taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Nutarimas) 4 punktą, kuriame yra nurodomos *Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos, kurios šiose taisyklėse nustatyta tvarka keičiasi informacija su kitų Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingomis institucijomis*. Pažymėtina, kad Nutarimu yra įgyvendinamas 2006 m. gruodžio 18 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2006/960/TVR dėl keitimosi informacija ir žvalgybos informacija tarp Europos Sąjungos valstybių narių teisėsaugos institucijų supaprastinimo, kurio 2 straipsnio a punkte valstybėms narėms nustatyta pareiga pranešti, kokias institucijas apima „kompetentingų teisėsaugos institucijų“ sąvoka. Atsižvelgiant į tai, manytume, kad Nutarimo projekte turėtų būti nustatytas pavedimas Vidaus reikalų ministerijai informuoti Europos Sąjungos Tarybos generalinį sekretoriatą bei Europos Komisiją apie vienos iš Lietuvos Respublikos kompetentingų institucijų pasikeitimą.

5. Tvirtinant Aprašą Nr. 3 siūlytina svarstyti galimybę kartu keisti ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gruodžio 12 d. nutarimą Nr. 1300 „Dėl Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto įgyvendinimo“, kuriuo *inter alia* patvirtintas Įsikūrimo, kelionių, draudimo, gyvenamųjų patalpų nuomos išlaidų ir su tarnyba užsienyje susijusių išlaidų kompensacijos dydžių ir mokėjimo vidaus tarnybos sistemos pareigūnams, nusiųstiems saugoti Lietuvos Respublikos diplomatinėjų atstovybių, konsulinių įstaigų ir atstovybių prie tarptautinių organizacijų, tvarkos aprašas.

Personalo vadybos ir delegavimo departamento direktorius,
laikinais atliekantis ministerijos kanclerio funkcijas

Valdas Lastauskas

Liucija Schulte-Ebbert, tel. 8706 5 2562, el. p. liucija.schulte-ebbert@urm.lt
Farida Ivinskienė, tel. 8706 5 2940, el. p. farida.ivinskiene@urm.lt
Saulius Valainis, tel. 8706 5 2252, el. p. saulius.valainis@urm.lt
Renata Rinkauskienė, tel. 8706 5 2212, el. p. renata.rinkauskiene@urm.lt